

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
na rok szkolny 2023/2024

SPIS TREŚCI:

• Podstawy prawne.....	3
• Misja i wizja szkoły.....	4
I. Wprowadzenie.....	5
II. Model absolwenta – kryteria sukcesów wychowawczych.....	8
III. Główne cele wychowawczo – profilaktyczne.....	10
• Metody aktywizujące.....	11
IV. Podstawowe zadania poszczególnych podmiotów wspólnoty szkolnej w realizacji programu.....	12
V. Cele i zadania	17
• Obszar I – Rozwój osobisty.....	17
• Obszar II – Rozwój społeczny.....	19
• Obszar III – Profilaktyka zagrożeń	24
• Obszar IV – Diagnoza i terapia przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych	
I. Ewaluacja i monitoring.....	31

■ **PODSTAWY PRAWNE Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego:**

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. Z 1996 r. nr 67, poz. 329 z późn. zmianami).
2. Karta Nauczyciela.
3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
4. Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17.11.1998 r.
5. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz. U. z 2001r., Nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002r. Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003r. Nr 146, poz. 1416, z późn. zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomani (Dz. U. z 2015r. poz.1249)
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537).
9. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
10. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.
11. Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz. 476).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
13. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).
14. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 75, poz. 468).
15. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).
16. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.).
17. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 977).
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U z 2018r., poz. 2014).
20. Statut Szkoły (ewaluowany na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
21. Szkolny Zestaw Programów Nauczania.
22. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
23. „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” – zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID- 19.

MISJA

Naszym zadaniem jest wspieranie rodziny w procesie wychowania i nauczania, stwarzając uczniom optymalne warunki do prawidłowego, wszechstronnego rozwoju duchowego i intelektualnego.

WIZJA

W naszej szkole dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest członkiem społeczności ludzkiej. Uczymy kochać, szanować i żyć kulturą i tradycją narodu polskiego, Górnego Śląska i Janowic.

Jednocześnie wychowujemy, ucząc szacunku, współpracy i otwartości w stosunku do innych narodów europejskich, ucząc obok polskiego innych języków, kultury, geografii itd.

Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie, troszczącego się o swoje środowisko przyrodnicze, w którym żyje.

1. Szkoła stwarza uczniom bezpieczne i optymalne warunki do rozwoju postaw ważnych dla obywatela Europy.
2. Szkoła znana jest w środowisku jako placówka oferująca usługi edukacyjne na wysokim poziomie jakości.
3. Kadre szkoły tworzy zespół nauczycieli nastawionych innowacyjnie, którzy chętnie się doszkalać i doskonalić.
4. Szkoła jest otwarta na środowisko i współpracę ze strukturami samorządowymi i innymi organizacjami działającymi na rzecz edukacji i pomocy społecznej.

PRIORYTETY SZKOŁY

- Wychowanie patriotyczne i regionalne ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia poczucia tożsamości narodowej,
- Wychowanie ku wartościom duchowym i społecznym (kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i tolerancji),
  - Edukacja europejska,
  - Wychowanie w duchu odpowiedzialności za własne życie, zdrowie i rozwój,
  - Rozwijanie umiejętności rozwiązywania życiowych problemów.
- Profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów po wygaśnięciu epidemii COVID- 19

I. WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci. Nauczyciele wspomagają rodziców, by rozwój ich dzieci był wszechstronny i harmonijny, a uczniowie akceptują siebie i są otwarci na potrzeby drugiego człowieka.

WYCHOWANIE

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Wyróżnia się trzy rodzaje profilaktyki:

- pierwszorzędową** polegającą na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności zaś na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia,
- drugorzędową** ukierunkowaną na ujawnianie osób o najwyższym ryzyku dysfunkcjonalności i na pomaganiu im w redukcji tego ryzyka,
- trzeciorzędową** prowadzoną tylko przez instytucje specjalistyczne, a rozumianą jako interwencję, po wystąpieniu dysfunkcji, w celu przeciwdziałania pogłębieniu się procesu chorobowego.

Profilaktyka w szkole powinna być realizowana w oparciu o **Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny**, dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i lokalnego środowiska. Program ten powinien być programem różnorodnych działań, które nie mogą być zredukowane tylko do zajęć edukacyjnych, powinien być programem działań opartych na modelu proponowanym przez współczesną profilaktykę, jej koncepcje czynników ryzyka i czynników chroniących.

Działania profilaktyczne mogą być realizowane w projektach międzyprzedmiotowych i lekcjach, zajęciach dodatkowych. Wśród tych działań powinny znaleźć się przyjęte i wszystkich obowiązujące zasady i reguły postępowania, które znane są całemu personelowi, uczniom i rodzicom, ustalony system reagowania kryzysowego np. procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją, ustalone sposoby komunikacji.

Ważnym elementem profilaktyki powinno być rozwijanie systemu poradnictwa młodzieżowego i rodzinnego, a także działania nastawione na rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym uczniów poprzez wstępne diagnozowanie i podejmowanie działań naprawczych przyczyn niepowodzeń szkolnych.

Standardową ofertę powinno stanowić poradnictwo dotyczące problemów emocjonalnych, rodzinnych, negatywnego wpływu subkultur, problemów powstających na tle nowych, zmuszających do konkurencji warunków życia.

Realizacja *Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego* zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu w tak trudnym dla niego okresie dojrzewania. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych (np. epidemia COVID- 19, działania wojenne w Ukrainie), dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

***Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny* dotyczy następujących obszarów :**

- I. Rozwoju osobistego (w tym: intelektualnego, psychicznego, moralnego, duchowego, zdrowotnego).

- II. Rozwoju społecznego.
- III. Profilaktyki zagrożeń.
- IV. Diagnozy i terapii przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych.

Prawidłowy rozwój dziecka uzależniony jest od zaspokojenia jego potrzeb, a w szczególności:

- poczucia bezpieczeństwa i dawania osobistego wsparcia,
- potrzeby wzajemnego zaufania,
- bycia zauważonym i docenionym,
- potrzeby kontaktów z rówieśnikami,
- potrzeby koleżeństwa i przyjaźni,
- potrzeby tolerancji,
- potrzeby wiedzy o dobrym i zdrowym życiu,
- potrzeby ruchu, zabawy, aktywności,
- potrzeby pozyskiwania podstawowej wiedzy o substancjach uzależniających, substancjach psychotropowych, środkach zastępczych oraz nowych substancjach psychoaktywnych,
- potrzeby identyfikowania podstawowych zagrożeń dla zdrowia,
- potrzeby wypracowania sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,
- potrzeby okazywania emocji pozytywnych,
- potrzeby akceptacji i poczucia własnej wartości,
- potrzeby rozwijania zainteresowań i kreowania siebie,
- potrzeby rozwijania uzdolnień i talentów,
- potrzeby odnoszenia sukcesów i zaspokojenia ciekawości świata.

I. SYLWETKA ABSOLWENTA – KRYTERIA SUKCESÓW WYCHOWAWCZYCH

SYLWETKA ABSOLWENTA

JEST AKTYWNY...

Rozwija swoje zainteresowania, jest twórczy i samodzielny.

JEST ŚWIADOMY...

Zna swoją wartość, jest asertywny. Zna i respektuje prawa swoje i innych ludzi.

Dbą o swój wygląd. Zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID- 19, konfliktem zbrojnym w Ukrainie) oraz czynnika chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego. Rozumie związek między pogorszeniem stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień

behawioralnych).

JEST CIEKAWY ŚWIATA...

Lubi i chce się uczyć, poszerza swoją wiedzę. Jest wrażliwy na piękno przyrody.

JEST ODPOWIEDZIALNY...

Podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje. Cieszy się z sukcesów, zna swoje słabe strony i potrafi nad nimi pracować. Kontroluje swoje emocje.

Dostosowuje ubiór i zachowanie do sytuacji.

Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi.

JEST OTWARTY...

Łatwo nawiązuje kontakty z rówieśnikami, niezależnie od ich pochodzenia.

Potrafi z nimi współpracować. Ma swoje zdanie i szanuje zdanie innych.

JEST OPTYMISTĄ...

Jest pogodny, pozytywnie patrzy na świat i wierzy w swoje możliwości.

JEST PRAWY...

Odróżnia dobro od zła, jest uczciwy i prawdomówny.

Zna symbole narodowe, regionalne, europejskie i wie, jak się wobec nich zachować, ma poczucie przynależności narodowej, szanuje symbole religijne.

JEST TOLERANCYJNY...

Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym, jest wrażliwy na potrzeby innych.

JEST KRYTYCZNY...

Porządkuje zdobyte informacje, ocenia ich przydatność do określonego celu i potrafi zdecydować, które wzorce propagowane przez środki masowego przekazu są negatywne, a które pozytywne.

Odniesiony sukces, jeśli uczeń:	Uczeń rozwija się w niepożądanym kierunku jeśli:
potrafi samodzielnie zorganizować sobie naukę, rozumie konieczność uczenia się, samodzielnie planuje własny rozwój, wypracowuje własny styl uczenia się, rozwiązuje problemy, korzystając z różnych źródeł, krytycznie analizuje źródła informacji	nie wykazuje zainteresowania nauką szkolną i najbliższym otoczeniem, przynależy do grup nieformalnych, ma problemy z uzyskaniem satysfakcjonujących go wyników edukacyjnych
potrafi kulturalnie zachować się w różnych sytuacjach, - jest otwarty na potrzeby	zachowuje się niezgodnie z regulaminem szkoły, - nie wykazuje poczucia winy

<p>innych ludzi, zna zasady prawidłowego zachowania się w szkole i przestrzega ich, umie kontrolować własne emocje, potrafi przeciwstawić się niesprawiedliwości, dostrzega potrzeby osób samotnych, nieśmiałych, niepełnosprawnych i słabszych, - postępuje zgodnie z wartościami akceptowanymi społecznie</p>	<p>i uchyla się od odpowiedzialności za własne czyny, dyskryminuje innych z powodu różnic przekonań, obyczajów, wyglądu, pozycji społecznej i osiągniętych wyników w nauce, zachowuje się agresywnie i arogancko oraz dopuszcza się aktów wandalizmu</p>
<p>zna swoje prawa wynikające z <i>Karty Praw Dziecka</i>, <i>Konstytucji RP</i> i pozostałych uregulowań prawnych oraz regulaminów szkolnych, wie jak funkcjonują organy samorządowej i państwowej władzy, zna zasady pracy Samorządu Uczniowskiego i uczestniczy w jego działalności</p>	<p>- nie korzysta ze swoich praw, nie korzysta z form pomocy proponowanych przez szkołę</p>
<p>- zna <i>WO</i> i <i>PSO</i>, <i>Statut Szkoły</i>, <i>Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny</i>, regulaminy pracowni, - wywiązuje się z podjętych zobowiązań</p>	<p>- nie przestrzega regulaminów szkolnych i obowiązującego prawa</p>
<p>potrafi skutecznie porozumiewać się i prezentować własny punkt widzenia, zna zasady współpracy w zespole i respektuje je, ma poczucie przynależności do grupy, umie przedstawiać własne potrzeby w sposób asertywny, zna i stosuje konstruktywne metody rozwiązywania konfliktów, w stosunkach społecznych wyróżnia się wysoką kulturą osobistą, - poprawnie posługuje się</p>	<p>nie zna lub nie chce przestrzegać zasad kulturalnego zachowania, w stosunkach z innymi przejawia zachowania agresywne, nie wykazuje zainteresowania życiem klasy i szkoły, osiąga własne cele przez wywieranie presji i manipulowanie innymi</p>

językiem ojczystym	
ma poczucie przynależności regionalnej i kulturowej, potrafi godnie zachować się w miejscach pamięci narodowej, szanuje tradycje i symbole narodowe, zna historię imienników szkoły, zna historię i tradycje swojego regionu i kraju	nie wykazuje zainteresowań związanych z historią i kulturą regionu i kraju, nie uczestniczy w imprezach o charakterze patriotycznym, nie szanuje symboli narodowych
zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia, umie racjonalnie wykorzystywać czas wolny	nie uczestniczy w zajęciach sportowych, - preferuje bierny styl życia, nie dba o higienę i własne zdrowie (używki)
zna swoje mocne i słabe strony, stawia sobie i osiąga cele akceptowane społecznie, zna i stosuje rozmaite techniki pracy umysłowej, - czynnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych i rozwija własne zainteresowania, radzi sobie w sposób konstruktywny ze stresem i presją otoczenia, świadomie wybiera drogę dalszego kształcenia i rozwoju osobistego	podlega niekorzystnym wpływom otoczenia, w sytuacjach trudnych wykazuje tendencję do zachowań agresywnych lub biernych, - nie wykazuje zainteresowań odnośnie własnego rozwoju i przyszłości zawodowej
trafnie ocenia ryzyko związane z podejmowanym działaniem, jest asertywny w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu, - zna i stosuje przepisy BHP, - zna zasady zachowań w sytuacjach zagrażających życiu innych	brak wiedzy o ludziach i miejscach oferujących pomoc, - nie udziela pomocy i w sytuacjach krytycznych wycofuje się, nie korzysta z form pomocy oferowanych przez szkołę

Szkoła ma być miejscem przyjaznego spotkania dzieci i młodzieży o różnym stopniu rozwoju, różnych zainteresowaniach, potrzebach i możliwościach.

I. GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE:

- Kształtowanie postaw prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych.
- Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka
- Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich, kreowaniu postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID- 19)
- Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole
- Kształtowanie postaw patriotycznych, sięganie do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy
- Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych
- Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych
- Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą
- Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych
- Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych
- Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia
- Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom
- Poprawa skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec uczniów
- Wspomaganie roli wychowawczej rodziny
- Wspieranie uczniów z doświadczeniem migracyjnym

Do realizacji wyznaczonych celów służą **metody aktywizujące:**

- twórczość artystyczna,
- projekty,
- odgrywanie ról (symulacje, inscenizacje, dramy, scenki rodzajowe),
- praca w terenie, wyjścia edukacyjne,
- środki audiowizualne, komputer,
- dyskusje,
- praca z tekstem pisanym (czasopisma, literatura piękna i popularno – naukowa),
- uczestnictwo w różnych aspektach życia kulturalnego,
- ankiety, wywiady,
- rozmowa kierowana,

- wspólne rozwiązywanie problemów,
- pokazy,
- plakaty,
- mapy myślowe,
- formy warsztatowe,
- prelekcje,
- debaty,
- lekcje prowadzone przez uczniów,
- autoprezentacje,
- inne.

II. PODSTAWOWE ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH PODMIOTÓW WSPÓLNOTY SZKOLNEJ W REALIZACJI PROGRAMU

A. Dyrekcja szkoły:

- dążenie do poprawy materialnych parametrów funkcjonowania placówki,
- zapewnianie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych,
- dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań,
  - czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych,
  - współpraca z rodzicami, kadrą pedagogiczną, pielęgniarką szkolną,
  - stwarzanie warunków do przestrzegania w szkole „Wytucznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnienie równowagi pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów,
  - stwarzanie warunków do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,

B. Wychowawcy klas:

- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspieranie rozwoju uczniów i usamodzielniania się,
- prowadzenie dokumentacji nauczania,
- prowadzenie zajęć dotyczących tolerancji, wielokulturowości i przeciwdziałaniu dyskryminacji,
- prowadzenie rozmów o działaniach wojennych w Ukrainie

- opracowanie i realizacja planu pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny zgodnie z treściami ujętymi w Szkolnym Programie Wychowawczo- Profilaktycznym, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- koordynowanie pracy wychowawczo - profilaktycznej w zespole klasowym,
- dokonywanie rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- rozpoznawanie potrzeb uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19,
- podejmowanie działań w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- wnioskowanie o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- integrowanie i kierowanie zespołem klasowym,
- wykorzystywanie potencjału grupy do wspierania jej członków,
- ocenianie zachowania uczniów, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami –uwzględnienie trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- wdrażanie do samooceny postępów w zachowaniu,
- nadzorowanie realizacji obowiązku nauki / obowiązku szkolnego,
- promowanie osiągnięć klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej w klasie, przydzielanie zespołom zadań na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólna ocena stopnia ich realizacji,
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współpraca z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką,
- współdziałanie z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

C. Nauczyciele zajęć edukacyjnych:

- realizowanie treści programowych zgodnych ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczo - profilaktycznych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19 i działań wojennych w Ukrainie
- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS” obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- tworzenie warunków do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno -

wychowawczym,

- kształcenie umiejętności i postaw,
- przygotowywanie uroczystości, zawodów, konkursów,
- promowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej,
- stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy,
- udzielanie uczniom konsultacji oraz pomoc w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych itp.,
- indywidualizacja nauczania w pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce,
- wnioskowanie o diagnozę psychologiczno - pedagogiczną, uwzględnianie zaleceń specjalistów w pracy z uczniem,
- opieka nad klasopracownią, troska o sprzęt i środki dydaktyczne,
- dbanie o mienie i porządek w pomieszczeniu, w którym prowadzone są zajęcia,
- współpraca z wychowawcami klas.

D. Pedagog, psycholog:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- upowszechnianie strategii związanej z radzeniem sobie ze stresem, lękiem i uporczywymi

myślami.

E. Logopeda:

- diagnozowanie logopedyczne w celu ustalenia stanu mowy uczniów,
- prowadzenie zajęć logopedycznych oraz porad i konsultacji dla uczniów i rodziców w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń,
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

H. Nauczyciele - bibliotekarze:

- gromadzenie, ewidencja i opracowywanie biblioteczne zbiorów,
- udostępnianie zbiorów (w tym korzystanie z czytelni),
- rozmowy z czytelnikami – poradnictwo w doborze książek,
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów,
- pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- przeprowadzanie lekcji bibliotecznych,
- informowanie nauczycieli o czytelnictwie uczniów,
- przygotowywanie wykazów stanu czytelnictwa,
- współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo-wychowawczymi,

I. Rodzice:

- aktywne zaangażowanie w realizację programu – wywiązywanie się z obowiązków rodzicielskich, informowanie szkoły o wszelkich, zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju młodzieży,
- udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach,
- wspomaganie szkoły przez pracę w Radzie Rodziców szkoły,
- inicjowanie i współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- ścisła współpraca z kadrą pedagogiczną,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

J. Samorząd Uczniowski:

- współpraca z nauczycielami w zakresie diagnozy obszarów problemowych szkoły podstawowej (przeprowadzanie sondaży, ankiet),
- współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- uczestniczenie w opiniowaniu dokumentów szkolnych (*Statut Szkoły, Szkolny*

K. Środowisko lokalne:

- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych:

- Urząd Gminy,
- Parafia pod wezwaniem Św. Józefa Robotnika w Janowicach,
- Biblioteka Publiczna w Janowicach,
- Muzeum Regionalne w Bestwinie,
- Szkoły Podstawowe w Gminie Bestwina,
- Straż Pożarna,
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bestwinie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Bank Spółdzielczy,
- Koło Łowieckie „Bażant” w Bestwinie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Janowicach,
- Koło Pszczelarzy w Bestwinie,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Policja,
- Biblioteki,
- Placówki służby zdrowia,
- Urząd Gminy – Wydział Ochrony Środowiska,
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej,
- Centrum Wspierania Rodziny,
- Urząd Gminy – Wydział Edukacji,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

I. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Obszar I: ROZWÓJ OSOBISTY

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne/realizujące
Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka	<p>Wspomaganie umiejętności samopoznania: wzbogacanie słownictwa dotyczącego samopoznania i samooceny, wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów (mocnych i słabych stron), - wdrażanie do autorefleksji.</p> <p>Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: wdrażanie do samooceny i akceptacji własnych mocnych i słabych stron. kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania, panowania nad emocjami i dowolnego kreowania własnego wizerunku.</p> <p>Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: - motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju, rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, rozbudzanie ciekawości poznawczej; rozwijanie zdolności twórczego myślenia,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe - zajęcia integracyjne - godziny z wychowawcą - lekcje biblioteczne - koła zainteresowań - konsultacje - konkursy - imprezy edukacyjne i inne - lekcje przedmiotowe udział w konkursach, szkolnych i pozaszkolnych olimpiadach - strona internetowa szkoły, fb	dyrektor wychowawcy pedagog, psycholog rodzice nauczyciele przedmiotów nauczyciel-bibliotekarz pedagog specjalny

	<p>kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, wspieranie ucznia o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych.</p>		
<p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych</p>	<p>Wzbogacanie wiedzy dotyczącej zdrowego i higienicznego trybu życia oraz zagrożeń dla zdrowia: propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia (higieny pracy, nauki i odpoczynku, odżywiania się), - uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych, rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem, - kształtowanie nawyków zdrowego odżywiania, rozbudzanie potrzeby działania na rzecz zdrowia, - zajęcia dotyczące profilaktyki zdrowotnej, szczepienia</p> <p>Ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie: - uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji na przykładach zachowań ryzykownych (bulimia, anoreksja, samookaleczenia-choroby XXI wieku), uksztalowanie postawy wstrzemięźliwości i niezależności.</p> <p>Wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia: - uświadamianie znaczenia higieny osobistej, promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, - propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe lekcje przyrody, wychowania do życia w rodzinie - godziny z wychowawcą eksponowanie publikacji z zakresu profilaktyki zdrowia z zasobów biblioteki pokazy udzielania pierwszej pomocy - zorganizowanie Dnia Sportu - udział w zawodach sportowych - blok zajęć psychoedukacyjnych „Dbamy o zdrowie”, „Dbaj o Siebie” - działania higienistki szkolnej. - akcje promujące zdrowe odżywianie: „Owoce w szkole”, „Mleko z klasą”, - Rajd Brązowego Liścia - Piknik Rodzinny – Święto Ziemi- - Janowicki Rajd Rowerowy 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrektor - higienistka - opiekun SU - nauczyciele: przyrody, biologii, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie, - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - opiekunowie organizacji i kół zainteresowań - pedagog, psycholog - pedagog specjalny

**Obszar II:
ROZWÓJ SPOŁECZNY**

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
<p>Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole</p>	<p>Znajomość i przestrzeganie norm współzycia społecznego: promowanie zasad kulturalnego zachowania się w relacjach społecznych, - kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych, hierarchii i powszechnie akceptowanych wartości.</p> <p>Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych: - wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć, rozwijanie wrażliwości społecznej i wrażliwości do empatii, wdrażanie do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb i wywierania wpływu na innych ludzi w sposób akceptowany społecznie, kształcenie umiejętności współpracy w zespole rówieśniczym i z dorosłymi, kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.</p> <p><u>Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole</u> - zagwarantowanie regularności dnia, - <u>wdrażanie do podejmowania rozmów o wojnie i zagrożeniu, kiedy uczniowie mają taką potrzebę,</u> - <u>stwarzanie warunków spokoju, bezpieczeństwa, nie</u></p>	<p>zajęcia warsztatowe i integracyjne godziny z wychowawcą Lekcje otwarte – zaprezentowanie rodzicom nowych pomocy dydaktycznych, nowych metod pracy. lekcje, wystawy biblioteczne wychowanie do życia w rodzinie zawody sportowe i konkursy działalność SU, wolontariat - nauka języka polskiego, - stwarzanie możliwości do wymiany doświadczeń i zwyczajów wynikających z odmienności kulturowej, - rozmowy z uczniami i natychmiastowe reagowanie na wszelkie objawy ksenofobii, które mogą się pojawić (zarówno w stosunku do uczniów ukraińskich, jak i polskich), - warsztaty z zakresu radzenia sobie ze stresem, -obchody Światowego dnia Świadomości Autyzmu 02.04.24r - Październik- miesiącem Komunikacji alternatywnej, -3 grudnia, Dniem Osób</p>	<p>wychowawcy nauczyciel-bibliotekarz nauczyciele przedmiotów pedagog, psycholog opiekun SU pedagog specjalny</p>

	<p><u>wzbudzenie niepotrzebnego lęku czy chaosu.</u></p> <p><u>Integrowanie społeczności klasowej i szkolnej</u></p> <p><u>Udzielanie pomocy i wsparcia uczniom ukraińskim</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpośrednie wsparcie nauczycieli i specjalistów, - przekazywaniem narzędzi do samopomocy, - uczenie obniżania napięcia, - kierowanie uczniów i rodziców do odpowiednich instytucji pomocowych. <p>Eliminowanie zachowań agresywnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych, - kształtowanie postaw odrzucających przemoc, - kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowywania się w sytuacjach problemowych – asertywnego	Niepełnosprawnych,	
--	---	--------------------	--

	<p>przedstawiania własnych potrzeb i praw oraz odmawiania przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwrócenie szczególnej uwagi na umiejętność zasad kultury słownej, - ustalenie zasad i egzekwowanie sposobów prawidłowego komunikowania się, - zwracanie uwagi na poprawność językową i kulturę słowa - eliminowanie wulgaryzmów. 		
<p>Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich</p>	<p>Znajomość zasad funkcjonowania szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów klas I, ich rodziców ze <i>Statutem Szkoły, Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym</i> oraz przypomnienie dokumentów pozostałym uczniom szkoły - uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły. <p>Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowania postaw prospołecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - włączenie do społeczności szkolnej uczniów klas I, - kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, pozytywnego wizerunku szkoły i akceptacji obowiązków szkolnych, - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, - kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej z uwzględnieniem zasad tolerancji dla odmienności poglądów, potrzeb, przynależności, np. religijnej, społecznej, narodowej, - wdrażanie do poszanowania mienia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - lekcje, wystawy biblioteczne - kiermasze świetlicowe - zebrania z rodzicami <p>wybory samorządu klasowego i szkolnego</p> <ul style="list-style-type: none"> - ślubowanie klas I <p>dokumentowanie życia szkoły – szkolna strona internetowa,</p> <ul style="list-style-type: none"> - działalność SU - Dzień Edukacji Narodowej - bale i dyskoteki - akcje charytatywne - akcja „Cała Polska czyta dzieciom” - zbiórka jedzenia dla zwierząt w schronisku „Reksio” i lecznicy dzikich zwierząt „Mysikrólik” - wykonanie i wysłanie kartek do mieszkańców DPS - projekt: pomagamy sobie wzajemnie (pomoc koleżeńska) - zbiórka zabawek i gier dla szpitala pediatrycznego i okolicznych Domów Dziecka. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele przedmiotów - pedagog, psycholog <p>nauczyciel odpowiedzialny za prowadzenie szkolnej strony WWW i fb</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiekun SU - nauczyciel religii - pedagog specjalny

--	--	--	--

	<p>Kreowanie pożądaných postaw wobec obowiązków: zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami szkolnymi i społecznymi, monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego, eliminowanie nieusprawiedliwionej absencji, kształtowanie pożądaných postaw wobec obowiązków szkolnych poprzez przestrzeganie procedur zawartych w <i>Statucie Szkoły</i>, stymulowanie aktywności uczniów w społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej (np. wolontariat).</p>		
<p>Kształtowanie postaw patriotycznych</p>	<p>Rozpowszechnienie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju: - wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju, - zaznajamianie z tradycjami, historią i kulturą narodową.</p> <p>Rozwój poczucia tożsamości narodowej i więzi z tradycjami narodowymi: kształtowanie przywiązania do kraju i jego kulturowego dziedzictwa, - wpajanie patriotyzmu lokalnego, kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury Europy, wpajanie szacunku wobec symboli, tradycji i miejsc pamięci narodowej.</p> <p>Aktywizacja działań wynikających z postaw patriotycznych: kształtowanie potrzeby celebrowania świąt narodowych i lokalnych oraz uczestniczenie w nich, kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystości i eksponowania symboli narodowych i państwowych wdrażanie do opieki nad miejscami pamięci narodowej,</p>	<p>organizacja szkolnych imprez okolicznościowych uroczyste obchody świąt narodowych, ważnych wydarzeń historycznych, religijnych: - Odwiedzanie Krzyża Partyzanckiego i grobów na pobliskim cmentarzu. -Uczczenie Święta Odzyskania -- Niepodległości oraz uchwalenia Konstytucji 3 Maja (min. udział w akcji "Szkoła do hymnu", robienie kotylionów) - konkursy, wystawy - Rok 2023 Rokiem M. Kopernika, J. Matejki, - Rok 2023 Rokiem Pamięci Bohaterek i Bohaterów Getta Warszawskiego - Rok 2024 Rokiem W.Gombrowicza, W.Witosa, M.Miłosz, M.Hłasko, R.Traugutta, K.Wierzyńskiego. - 2024 Rok Polskich Olipijczyków</p>	<p>- wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele historii, przyrody, plastyki, muzyki, języka polskiego, języka angielskiego - opiekun SU - opiekun pocztu sztandarowego</p>

	<p>udział pocztu sztandarowego w uroczystościach szkolnych i lokalnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektów międzyprzedmiotowych, - wycieczki do muzeum itp. - opieka nad miejscami pamięci narodowej, - Gminny Przegląd Pieśni Patriotycznych - lekcje historii, sztuki, języka polskiego, godziny z wychowawcą, - lekcje, wystawy biblioteczne - Święto Patrona Szkoły - współpraca z innymi krajami w ramach projektów i programów	
--	---	--	--

<p>Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych</p>	<p>Uświadomienie cywilizacyjnych zagrożeń dla człowieka i przyrody: propagowanie wiedzy dotyczącej środowiska przyrodniczego, tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn skutków ingerencji człowieka w świat przyrody, ukazywanie celowości przeprowadzania akcji ekologicznych.</p> <p>Wypracowanie poszanowania dla środowiska przyrodniczego: kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan przyrody; troski o jej przyszłość, motywowanie do uczestniczenia w ochronie środowiska naturalnego, - segregacja odpadów na terenie szkoły i nie tylko.</p> <p>Osobiste zaangażowanie w działania proekologiczne: wdrażanie do samodzielnego poszukiwania informacji o zagrożeniach środowiska w najbliższej okolicy, - promowanie i kształtowanie nawyków proekologicznych, inicjowanie i realizowanie działań korzystnych dla środowiska naturalnego w najbliższym otoczeniu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - lekcje, wystawy biblioteczne - lekcje przyrody - akcje ekologiczne: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi - wycieczki - akcje organizowane przez SU - zbiórka makulatury, surowców wtórnych, żołądźci 	<p>wychowawcy nauczyciel-bibliotekarz nauczyciel przyrody opiekun SU</p>
---	--	---	---

<p>Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych</p>	<p>Dostarczenie informacji niezbędnych w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy dotyczących ich zainteresowań, - zapoznanie ze strukturą szkolnictwa ponadpodstawowego, kryteriami przyjęć i ofertą edukacyjną, zasadami naboru do szkół (udział w dniach otwartych), udostępnianie informacji o szkolnictwie ponadpodstawowym, organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych szkół, - wspomaganie ucznia w dokonywaniu samooceny-ustaleniu mocnych stron-osięgnięć, sukcesów, zalet osobistych. 	<p>lekcje przedmiotowe godziny z wychowawcą spotkania z higienistką zajęcia warsztatowe spotkania z rodzicami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dyrektor - nauczyciel doradztwa zawodowego, - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele przedmiotów - pedagog, psycholog - pedagog specjalny - higienistka - rodzice - uczniowie
---	---	---	--

**Obszar III:
PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ**

Cel	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
<p>Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią</p>	<p>Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole: ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz, wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z bezpieczeństwem, - doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie znajomości i przestrzegania przepisów,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą, - rozmowy z uczniami - obserwacje - zajęcia warsztatowe - treningi asertywności <p>udział w programach dotyczących bezpieczeństwa</p>	<p>wychowawcy nauczyciel-bibliotekarz pedagog, psycholog pedagog specjalny nauczyciele</p>

	<p>- eliminowanie zagrożeń pożarowych, zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami,</p> <p>- ochrona mienia społecznego,</p> <p>- przeciwdziałanie agresji w szkole,</p> <p>eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów.</p> <p>Ukształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo:</p> <p>zaznajamianie z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole,</p> <p>zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą itp.,</p> <p>zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych:</p> <p>minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły,</p> <p>kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach,</p> <p>- uświadamianie zagrożeń związanych z podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki,</p> <p>doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa,</p> <p>uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu.</p>	<p>uczniów</p> <p>- turniej Wiedzy Pożarniczej</p> <p>- zajęcia psychoedukacyjne dotyczące agresji, realizacja programu „Spójrz inaczej”,</p> <p>- zajęcia psychoedukacyjne dotyczące zdrowia psychicznego „Dbam o Siebie”</p> <p>- zapoznanie ze szkolnymi i prawnymi procedurami dotyczącymi czynów agresywnych, demoralizujących i karalnych,</p> <p>- zajęcia integrujące zespoły klasowe tematycznie związane z zasadami kulturalnego zachowania, tolerancją, mowy nienawiści w relacjach z rówieśnikami</p> <p>-modelowanie sposobów rozwiązywania konfliktów przy pracy z indywidualnym przypadkiem –praca na kontrakcie, interwencje w klasach</p> <p>- zajęcia psychoedukacyjne poruszające problem odrzucenia</p>	
--	---	---	--

	<p>Eliminowanie z życia szkoły agresji: doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych, - troska o „malucha”: eliminowanie używania obraźliwych słów, wulgaryzmów, przezywania, - monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne w kl.I-VI, - organizowanie zajęć i warsztatów z udzielania pierwszej pomocy. - Światowy Dzień Tolerancji (16.11.2023r.) 	
<p>Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych</p>	<p>Wpojenie wiedzy niezbędnej dla podejmowania w sytuacjach trudnych trafnych decyzji: doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i właściwego oceniania poziomu zagrożenia, propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji).</p> <p>Wspieranie rozwoju autonomii i umiejętności dbania o własne dobro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, - stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli, - wspieranie rozwoju niezależności od opinii grupy i odporności na nieakceptowaną presję rówieśniczą, <p>wspieranie rozwoju silnych więzi emocjonalnych z konstruktywnymi jednostkami i grupami.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w osobistym działaniu: wykorzystywanie nadarzających się okazji do praktycznego zastosowania wiedzy o technikach</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą - eksponowanie publikacji <p>realizacja programów profilaktycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsultacje pedagoga, psychologa, - rozmowy z uczniami - kontynuowanie programu profilaktycznego „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, 	<p>wychowawcy pedagog, psycholog pedagog specjalny wychowawca świetlicy</p>

	<p>opierania się niepożądanym wpływom, - kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży.</p> <p>Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców (opiekunów): kształtowanie pożądanych postaw i zachowań rodziców wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi, wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania, podnoszenie umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych.</p>		
<p>Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych</p>	<p>Kontrolowanie aktualnego zakresu i charakteru zjawiska wagarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie absencji i rozpoznawanie przyczyn zjawiska indywidualnie i w skali populacji szkolnej. - motywowanie do uczestnictwa w lekcjach poprzez: stwarzanie warunków do osiągnięcia sukcesu i uzyskania aprobaty społecznej, wspomaganie w sytuacjach problemowych, kształtowanie poczucia przynależności i pozytywnych postaw wobec obowiązków szkolnych, - motywowanie uczniów do alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego - realizacja szkolnych procedur utrudniających wagarowanie i wspierających rodziców i uczniów w radzeniu sobie z problemem, - udzielanie uczniom i rodzicom pomocy 	<p>przestrzeganie procedur szkolnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z rodzicami - rozmowy z uczniem - współpraca z policją i sądem - konsultacje z pedagogiem, psychologiem 	<p>dyrektor wychowawcy pedagog, psycholog pedagog specjalny</p>

	psychologiczno-pedagogicznej, - współpraca z sądem i policją.		
Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia	<p>Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych: aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych, współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień, - podnoszenie kompetencji rodziców (opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających, odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i właściwych sposobów reagowania.</p> <p>Ukształtowanie pożądanых społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej metod radzenia sobie ze stresem, propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, w tym związanych z korzystaniem z Internetu, nawiązywania znajomości przez Internet, ujawniania swoich danych bądź danych innych osób, przestrzegania praw autorskich publikacji, - kreowanie modelu absolwenta, - promowanie zdrowego stylu życia.</p> <p>Zniechęcenie uczniów do eksperymentowania: - reagowanie na próby eksperymentowania środkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje - godziny z wychowawcą - lekcje przyrody, biologii i wychowania - do życia w rodzinie - zajęcia prowadzone przez specjalistów - udział w spektaklach profilaktycznych - realizacja programów profilaktycznych - szkolne, rejonowe konkursy profilaktyczne - zajęcia pozalekcyjne - teatr - filmy - uczestnictwo w programach proponowanych przez MEiN, - spotkanie z psychologiem dla rodziców – prelekcji - udział w projekcie „Nie zmarnuj swojego życia” 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - pedagog, psycholog - nauczyciele przyrody, biologii i wychowania do życia w rodzinie - higienistka - nauczyciel informatyki

	uzależniającymi zgodnie z procedurami, - wspieranie rodziców i uczniów w rozwiązywaniu problemów.		
Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom	<p>Rozpoznanie skali i natężenia zagrożeń występujących w środowisku ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole, - monitorowanie (w miarę możliwości) występowania w szkole zachowań ryzykownych typu autoagresywnego – samookaleczenia, samobójstwa oraz typu uzależniającego – narkotyki, dopalacze, alkohol, napoje energetyczne, nikotyna oraz przedwczesna inicjacja seksualna, zachowania o charakterze przestępczym, - ocenianie stopnia realizacji i efektywności programu wychowawczo-profilaktycznego, - badanie postaw wobec środków uzależniających (narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy) - rozpoznawanie rozmiarów zagrożeń w środowisku, rodzinie, szkole. <p>Udzielanie pomocy w sytuacji trudnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom zagrożonym przemocą w rodzinie, w razie konieczności uruchomienie procedury Niebieskiej Karty, - wskazywanie specjalistycznych ośrodków i instytucji pomocowych, - współpraca z policją, sądem i innymi instytucjami zgodnie z obowiązującymi przepisami. 	<p>zbieranie informacji na temat uczniów zagrożonych demoralizacją</p> <p>badania ankietowe uczniów i rodziców</p> <ul style="list-style-type: none"> - wywiady środowiskowe - współpraca z policją i sądem - współpraca z instytucjami - konsultacje pedagoga, psychologa - zajęcia psychoedukacyjne - eksponowanie publikacji 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrektor - wychowawcy - pedagog, psycholog - pedagog specjalny - przedstawiciele instytucji - Policja - Gminny Zespół Interdyscyplinarny

Obszar IV:

DIAGNOZA I TERAPIA PRZYCZYN TRUDNOŚCI I NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym, emocjonalnym uczniów	Diagnozowanie trudności w uczeniu się: <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie zakresu i skali zjawiska, przeprowadzenie wstępnej diagnozy lub skierowanie na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie wywiadu z rodzicem lub opiekunem, - analiza wytworów prac ucznia. Udzielenie pomocy: <ul style="list-style-type: none"> - wyznaczenie postępowania wspomagającego rozwój dziecka –organizowanie zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych, terapeutycznych lub socjoterapeutycznych, - objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną, - ustalenie zasad współpracy specjalista – rodzic - uczeń, Eliminowanie niepowodzeń szkolnych: <ul style="list-style-type: none"> - korekcja i kompensacja zaburzonych funkcji, - monitorowanie postępów ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia prowadzone przez specjalistów - zajęcia warsztatowe - treningi - dostrzeganie i wspieranie mocnych stron ucznia(koło teatralne, polonistyczne, proponowane innowacje) - współpraca z instytucjami Pomocowymi -wspieranie uczniów poprzez realizację „Dobrych praktyk” (Mój zeszyt jest OK!, Pomaganie jest OK.) - wspieranie uczniów w konkursach: przedmiotowe konkursy wewnątrzszkolne, konkursy interdyscyplinarne.	pedagog, psycholog logopeda wychowawcy nauczyciele

I. EWALUACJA I MONITORING

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego. Powinna ona pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy zbliżyliśmy się do postawionych celów?
2. Czy działania programowe odpowiadały rzeczywistym potrzebom uczniów?
3. Czy działania podejmowane w trakcie pracy z programem wpłynęły na zachowanie uczniów i wprowadziły pożądane zmiany?
4. Czy stosowane procedury okazały się skuteczne?
5. W czym upatrywać przyczyn niepowodzenia, jeżeli nie uzyskano zadowalających efektów?

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- obserwacje,
- analiza dokumentów.